

דיעות

מאשלה זמנית

בשקראו עוברים ושבים את דבריו של בן-גוריון הגיבו: "זה ערפאת, זה של פת"ח, זה כמח אבנרי!"

"מה זה צריך להיות, יש מהפכה? שאל תלמיד-תיכון. הממ"שלה הזמנית הזאת קוראת למהפכה חברתית. היא פירסמה את הפקט הזה, אמר עובר-אורה. שהציג עצמו כמהגר חדש מברית-המועצות. אבל הם פחדנים, האנשים האלה, למה הם לא אומרים מי הם?"

הכי מצחיק שהם החליטו על עצמם שהם הממשלה הזמנית. גם אני יכולה להחליט שאני ממשלה זמנית. אמר סימה פרץ מאשדוד. חיילת שהתקרבה להתקלות אמר רה: "אני חותמת על כל דבר שהוא נגד הליכוד." היא קראה את תוכן הפלקאט עד שהגיעה למישפט המדבר על ערביי הארץ. כאן התפרצה בכעס: "אני לא מעוניינת שהם יהיו איתי. אני נגד המישפט האחרון. מצידו, הם יכולים ללכת."

היה זה מיגושר שנוסח על-ידי דוד בן-גוריון, ופנה אל תושבי המדינה הצעירה שאף זה קמה. בן-גוריון עמד אז בראש הממשלה הזמנית.

צעירים בדיונון קוראים וקורעים את הכרזה. זה בטח השמאלנים!

למה ממשלה זמנית? צעק מישל חדר מופו. "בגין, כפרה עליך, ש"י היה לנו בריא!" הגן על כבודה של ממשלתו.

אשכנזיות עם בדווים. ה' מישפט שהרגיו את כולם היה זה שדיבר על זכויות האזרחים ערבים. הפלקאט הזה מזכיר לי את ערפאת. גם הוא אמר: "ידינו מוש" טות שלולים. זה בטח אורי אבנרי, הפת"חניק הזה. הוא יביא לנו את פת"ח לתל-אביב."

מוני יקים, שנמנה בזמנו עם ה' פנתרים השהורים, חולל מהומה זוטא ליד העץ. "פלקאט כזה עולה לפחות 1000 שקל. אני בטוח שאיזה אשכנזי כתב את זה. רק לאשכנזים יש כסף לבזבז על דברים כאלה." מול כסית התחיל להתפתח ילכוה פוליטי סוער: "האשכנזים המנ" וונים הם שמים מודעות בדיונון במקום ללכת לשכונות, אמר אחד. "זה פלקאט של פחדנים. מאוד מ" עורפל ולא ברור. את המלה, ער-בים" צריך למחוק, הפליט'התחכם אחרי. "מי זה טרטקובר? זה שם של ספרדי? זה שם של אשכנזי שאין לו מה לעשות." קבע איש עם סליקניות בידו. "ראיתי בנויבה א"שכנזיות עם בדווים, צעק ונופף באצבע מאיימת דחי עם פיאות.

זה פלקאט מרגיו, אני אקרע אותו," צעק מישוהו מבין המתגורר-דדים. שני נערים התנפלו על הכרזה וקרעו אותה. רק צנחן צעיר במדינה ניסה לעצור בעדם וקרא: "מה אתם רוצים? זה מיסמך היסטורי. זה כרוז איתנטי מ'48. שכתב אותו בן-גוריון."

הקהל המשתולל לא הניח לו ל-סיים את דבריו. הוא נדחף הצידה הפלקאט צנח מיותם וקרוע על ה' ריצפה.

שהוקמה בה' באייר תש"ח ופעלה עד הבחירות לכנסת הראשונה, ש' נערכו בינואר 1949. טרטה החליט להדפיס את פנייתו של בן-גוריון אל העם, כי רצה להזכיר את הערכים שבשמם קמה המדינה, איך ראו אותה מקימה. תגובתם של האנשים שנקבצו סביב הפלקאט השפה את פרצופו של ה' הישראלי המצוי 34 שנים בלבד מאו-חר יותר.

בכותרת הכרזה היה כתוב: מדינת ישראל המחשלה הזמנית אל כל תושבי מדינת ישראל בשורה התחתונה נאמר: "הוטלנו לתוך מלחמה אכזרית. אך נזכור: בתוך תחומי מדינתנו יוסיפו להיות אזרחי בני העם הערבי — ולרבים מהם לורא המלחמה הזאת. את זכר יותיהם, זכויות אזרח שוות, מצוים אנו לקיים."

בתחתית הפלקט באותיות קטנ' טנות. הופיע התאריך: ה' באייר תש"ח, 14.1948. יש בזה פכה? אנשים שעברו בקרבת מקום נעצרו למראה הכר' תרת — "הממשלה הזמנית" — ש' בלטה באותיות של קידוש-לבנה. כמעט כולם נעלבו.

גברת מגונדרת כבת 40 הרימה קולה: "זה בטח שלי, רק לשל"י יש כזה סיגנון. הם מדברים כאן כרגיל על ההחזיר שטחים בלי להי' לחם על זה."

"זה מרגיו אחי הפלקאט הזה. אני אשרוף אותו!" התלחשה אשה אחרת והושיטה יד לעבר הפלקאט, מנסה לתלוש אותו מעל העץ. איש חבוש כיפה הוציא עט ומחלק את המילים "ממשלה זמנית", "מספיק כבר, תהיו מדינה נורמלית. יש כאן הכנה לדיקטטורה!"

כר כותבים עלינו...

טעם המן

"טעם סציואן", כפר-שמריהו, המרכז המסחרי הישן.

מנוהלת כהלכה, המסעדה הזו. יד פטרוניים איתנה שלטת כנעשה בה. זה ניכר בספר ההזמנות המנוהל בקפידה רס"רית, בייעולותם של המלצרים ובחשבון הממוחשב, המוגש בליוויית שוקולד ממולא במנטה, להמתיק.

יום ראשון במקומותינו איננו יום-יציאות מוכה ובכל זאת, כאשר באנו לכאן בלא שהבטחנו שולחן מראש, התקשחה מדלן לאחר לנו מקום פנוי. מי היא מדלן? בלגית חוססת שאינה מגיחה לשנים החולפות להתעמר בה. פעם היתה בעלת מסעדת באבן-גבירול וכעת היא מכהנת כמארכת למען בעליה הצעירים של סציואן. עצם נוכחותה ההדרה משווה לאחר הזה "קלאסה". "קלאסה", ככלל, היא מתכונותיה של סציואן. מערם נוכחותה ההדרה משווה לאחר הזה "קלאסה". שני אולמות האוכל באים, על פי חזונום, מקרב האוכלוסיה הקוסמופוליטית של כפר-שמריהו והרצלה-פיתוח. זה ציבור אמיד, רב-לשוני ולבוש בקפידה. לגברים עור שווף של מגרש טניס או אדמונית של סקוין-ויסקי בלתייהם. הנשים שטוחות בטן וגבוהות מן הממוצע הארצי. יש; בהחלט יש. פיטיונומיה של אנשים עשירים. גם מערכת היחסים שבין בעל המסעדה ללקוחותיו ראויה להערה: אין זו הדרך המהתלת-הברמנית שבה פונים בעלי הפאבים אל הישראלי הדיגיטלי, אף לא-היכרתי הגסה של מלצרי מסעדות הפועלים או הפואטיקה המחרונת ("אחמד, חשום אחד לבן על-הממוג. פה, ככמסעדות צמרת בודדות אחרות, שורר חוק הפרכוס ההדדי, לאמור: האורחים מאצילים יוקרה על המסעדה ואילו בעל העסק מאותת זיהוי לטובי לקוחותיו ובכך מעניק להם את ההכרה שהם, אף הם, נמנים עם חוג מאצילי היוקרה.

התפאורה, תודה לאל, נטולת רכיבים "סיניים" המציינים כדרך-כלל מסעדות סיניות אצלנו. ולא רק אצלנו. אני מתכוון, למשל, לגברשות העין האדומות או לצירי הדרקונים מזר-האש המצויים על זררי-במברק. או לאותו עיטור עין המתפתל על הקירות. את העיטור הזה, אגב, יחסתי. עד לפלישה הסינית, ללוחמוי של ניקאטור משום שהופיע המיד על אמרות חצאיותיהם של הלוחמים, היוונים הרעים בהצגות חנוכה בכיה"ס שלי. זה, ובכך, מה שאין.

מה יש? צירי שמן של סוראליסט ישראלי זועתי מצוי ומכיר, המוצגים כאן למכירה לטובת ארגון צדקה כלשהו, צמחה יפה (פילד'דרום, אם אינני טועה) ותאורה שהיא אינטימית, מחד גיסא, ובהירה דיה כדי למנוע את נעיצת מקלות האכילה לתוך נחיריך, מאידך. עד שאני ממתין לשולחן, התעניינתי בתנאי עבודתם ובמקורות גיוסם של מלכסני העיניים. אז אם אתם מעוניינים בהיבט הסוציולוגי של המסעדות הסיניות בישראל, הנה כמה פרטים: המלצרים מיוכאים מהונג-קונג והטככים מתאילנד. אלה ואלה סינים המה, אולם יחסי אחווה לא שוררים ביניהם. בתאילנד שוכנת הקהילה הסינית הגדולה ביותר מחוץ לגבולות המכורה — חמישה וחצי מיליונים. נכון לשעה זו שעת נעילת המהדרה האחרונה של האנציקלופדיה העברית, מעמדו הכלכלי של טבח סיני טוב לאין שיעור מזה של עמיתו העותי: הוא משתכר למעלה מאלף דולר לחודש, פלוס מעין צנוע. פלוס כיבוד פלוס דמי-מסע לארצו, אחת לשנתיים. כאשר ההיישכנו, סוף סוף, לשולחן התברר לנו שהם שווים כל פרוטה.

ארבעה היינו ופתחנו במרק עוף ודגן ובמרק דגים. הראשון היה מתוק מדי לטעמי, והזכיר יתר על המידה גרגרי תירס הנשאבים מקופסה. השני היה מצוין. בתוך הקונסומה הטוהר שטו פתיתי דג למכביר ואיזו גולה לבנה מסתורית. הגולה, כך העליה בחקירתי, אינה אלא ביצת שליו ששימשה גם כמאכל אחר, אשר יופיע על שולחננו במועד מאוחר יותר. אולם עכשיו הונחה על שולחננו צלחת ענקית, מהממת, ובה מגוון עשיר של תבשילים. כמרכז הצלחת התנשאה ציפור שפוסל הטבח מפלתי פנוח וצנון. הוא אהב את אומנוהו, הטבח הזה, אם בהוין לחץ עבודתו טרח לקשט כך את הצלחת. יופי. אמנה את התבשילים אחד לאחד: היו שם כנפתיות עשירות מתערובות של בשר עוף והסילונים, והם היו רכות ונימוחות. היו ספרדיבס מותקנים בשני אופנים: מתוקים וחרפים. אלה ואלה היו מדושני בשר וטעימים להפליא. היו סהרוני בצק ממולאים בשר (דג'ס'סאם, כך מכונה משפת הממולאים הסינית, אם אינני טועה) והיו חסילונים בשומשום והיו פיסות זעירות של בשר חזיר משופדות על קיסמים והיו מחמצים נפלאים לטעמי נוקשים מדי. פרט קטן.

לתשכחות מאלילות, זולת הסהרונים במנת מלכים זו, אולם רעבתנותנו המגונה גררה אותנו למנות בתבונה היינו עושים לנא הסתפקנו במנת מלכים זו, אולם רעבתנותנו המגונה גררה אותנו למנות הבאות. את בתנו הקטנה פיתינו בעוף חמוץ-תפוח. נגסתי מצלחתה ואראה כי טוב. טוב מאוד. הכת הגדולה קיבלה מנת ביצי שליו קלופות. מתברר שיש בארץ מי שמגדל שלווים לבשר ומוכר את ביצי השליו למסעדות סיניות. טעם הביצים בקר עם ליצי, אותם פירות סיניים מבושמים. איכות הבשר לנסות. אני עשיתי שפטים בפילה בקר עם ליצי, אותם פירות סיניים מבושמים. איכות הבשר מצוינת, המנה גדולה (אני נוטה להדגיש מעלה זו שמבקרי מסעדות אחרים, אנינים'ממני, נוטים להוניחה. היא גורס זיקה בין תמחיר לכמות) והתיבול, מינון נכון של הריפות הפלפל ובושם הליצי, היה נהדר. רעיתי, אשה מנומסת בדרך כלל, לא טיפלה מעדנות בשדגים שבצלחתה (חסילונים בנוסח סציואן) וכלתה אותם בטרם הספקתי לשנן באוזניה פתגם סיני עתיק, על אודות המתניות לסיים: בננה בלהבות. בסדר.

מחזור העסקה, שכללה גם כמה בקבוקי משקה קל, כוס יין מקומי ושני ספלי קפה: אלף ושלש מאות שקל הכוללים גם את דמי השירות שהענקנו. ללא היסוס, למלצרים. מקום טוב.

TASTE OF SZE-CHUAN
האסצנה הסינית סו'אקי'ת
ככר שארית
אפון והלמון
052 - 70448

ירון לונדון העיר 16.4.82

כרס ראשוו במרתון מחול אירוב' כרטיס מיסה לנפולי איטליה מחנות: סביב כל העולם